

V Ljubljani, v četrtek, dne 20. novembra 1913.

Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.— za Nemčijo: " 3.— " 6.— " 12.— ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—		Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska ulica šte. 10. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.	Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vin. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.
Leto III.	Posamezna številka 20 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 6 kron. Štev. 47.

Operna pevka v levji kletki.

Slavna češka pevka Ema Destinova poje v Berlinu za kinematograf v levji kletki.

LOVRO KUCHAR:

Jubilej.

V Hinterwaldu je obhajal tamošnji šolski vodja Anton Srebot nenavaden jubilej: slavlil je tridesetletnico svojega učiteljevanja in petindvajsetletnico svojega službovanja v Hinterwaldu. Hinterwald, neznatno selo v Visokih Turah, leži v samotni, nerodovitni kotlini, obkroženi od skalovitega pogorja; edina strma in razbita cesta, ki teče sporedno s potokom po ozki soteski dobre tri ure hoda, jo veže z ostalim svetom, drugače je popolnoma zaklenjena in sama zase. Kljub pičlemu številu kmetovalcev je v vasi tudi župnija, kjer živi in strada še primeroma mlad župnik že več nego deset let. Ravno pred petindvajsetimi leti pa so ustanovili še enorazredno šolo. Prebivalci so se sicer odločno upirali taki napravi in so izkušali na vsak način preprečiti njeno ustanovitev; ko pa so jih oblasti nazadnje vendar uklonile, so sklenili, da se maščujejo nad učiteljem.

Kot prvi učitelj je bil nastavljen naš jubilar Srebot, in sicer za kazni; vzrok te kazni pa je bil silno zanimiv. Njegov greh je izviral iz takozvane Einspielerjeve dobe in je obstojal v tem, da je bil slučajno osebni prijatelj glasovitega narodnega buditelja, da se je zavedal svoje narodnosti, da se ni sramoval svojega jezika pred javnostjo, in da je poučeval mladino v tem zmislu, zavedaje se dobesedno paragrafa devetnajstega v avstrijskem zakonu. To je bilo vse in je dalo strogim šolskim predstojnikom povod, da so ga postavili v pozabljenem Hinterwaldu.

Potrt in užaljen do dna duše, je odromal mladi učitelj na svoje mesto. Žalost pa se je izpremenila v obup, ko se je zavedal, kam je prišel. Kraj zapuščen, ljudje tuji, sirovi, divji, otroci pokvarjeni do skrajnosti, nobene družine, nobenega prijatelja, župnik je bil star, uničen mož, mrzeč ves svet, vaščani pa so mu nagajali ob vsaki priliki. Prve mesece je prebil ob knjigah, ki jih je prinesel s seboj, čital jih in prečital Bog ve kolikokrat; domača beseda mu je nadomeščala nekako prijateljstvo v tej neizmerni osamljenosti. Nekaj časa je bil naročen na časopis iz domovine, potem je list prenehal, prijatelj Einspieler je umrl in učitelj Srebot je ostal sam, brez stika z domovino. Polastila se ga je globoka otožnost, oklenilo se ga je moreče dolgočasje, oboje pa je hrepenelo po utehi.

V svoji razdvojenosti je šel iskat srčnega miru v vaško krčmo, napil se žganja ter zapečatil usodo svoje bodočnosti. Postal je navaden pijanček, pil je s kmeti in s hlapci, pretepal se z njimi, kot njih pravi drug, vasoval in prepeval s fantini v poletnih nočeh. Otročad je brila iz njega norce, tikala ga in ga dražila vse vprek. Da je dopolnil mero svoje usode, se je oženil po petletnem bivanju v Hinterwaldu s krčmarjevo dekle; od tega trenutka pa je bilo njegovo življenje kratkoma vrsta najzanimivejših in najburnejših prizorov izpod zakonskega jarma, ponavljajočih se skozi dve desetletji do danes, ko praznuje svoj jubilej.

Učitelj se je pripravljal nanj že dalj časa in sklenil natihome, da proslavi praznik na poseben način. Vsled tega se je izvršil v njem velik preobrat, ki pa se je razširil tudi na njegove okolnostne razmere in izzval v vseh krogih po župniji veliko začudenje, največje pa brezdvomno pri njegovi ženi. Nehal je namreč zahajati v krčmo in se prepirati z ženo. Ta ne-

nadna izprememba je izhajala iz duševnega razpoloženja, ki se ga je polasčalo z bližanjem petindvajsetletnice, katero bi bil preživel morda neopaženo v pijani omotici, da ni sanjal nekoč v polpijanosti o svoji preteklosti. Ko se je iztreznil, je jel razmišljati svoje življenje v Hinterwaldu in spomini so ga navdali z ganljivim sočutjem do samega sebe. Niti enega žarkega utrinka iz te dolge dobe, sama tema z enim dejanjem: njegovim padcem. Zatorej se je razveselil ob misli, da ga čaka v kratkem dvojen jubilej, in zazdelo se mu je, da reši polovico izgubljenega, ako ga proslavi dostojno.

»Samo, da mine to,« je mislil, »potem naj bo, kakor hoče.« In v resnici se ni brigal preko tega, zavedal se je dobro svojega uničenja in svoje življenjske nesposobnosti, katere se je otrešel le za kratek čas po nagibih srčnih občutkov, vzklikih na livadah spominov o blaženi preteklosti, si joči iz pozabljene davnine. Kaj bo z njim pozneje, ni maral preudariti, ker si ni hotel zagreniti sladkih trenutkov pričakovanja zaželenega dne.

Njegov sklep je dozorel; začel je s pripravami, namreč z bojkotiranjem vaške krčme in domačega prepira. Svojega namena ni razodel živi duši, molčal je ter nosil zasnovani načrt skrit globoko v srcu.

Slednjič je napočil jubilejni dan. Zelo zgodaj, da še ni bilo zaznati na obzorju nikakega svita, je vstal učitelj, oblekel se prazničneje, dasi v oguljeno obleko in odšel iz hiše brez zajutreka.

»Par dni me ni treba pričakovati,« je dejal ženi pred odhodom. Njenega vprašanja, kam gre, že ni slišal, koračil je že po temni vasi proti soteski, odkoder pelje cesta v svet. Tako praznično mu je bilo v duši, da je skoraj vriskal, ko je pustil za seboj zadnjo koč, kakor da odhaja za vedno iz kraja svoje nesreče. Dihal je razkošno, korakal prešerno in oblastno. Jutranji svit, ki se je razlil po enolični soteski, ga je zalotil zatopljenega v sijajne misli, ognjevito čustvo ga je tiralo po cesti dalje in dalje, in tajna moč je kraljevala v njem, šepetajoč mu pesem vrnitve v domovino.

»Sedaj se torej vračam,« je mislil. Hkrati si je oddahnil globoko. »A kam sem namenjen pravzaprav?« se je vprašal. »V en dan bežim brez določene smeri. Kamor že!« si je odgovoril pogumno, »dva dni imam dopust, in moram ga izrabiti. Glavno je, da sem prost in, da sem enkrat zlezal na solnce.«

Medpotoma je sklenil obiskati v prvi vrsti Celovec, mesto prijaznih dijaških let; nato se je namenil poiskati rodno vas pod Karavankami in potem ... potem se vrniti v vražji Hinterwald.

Po štiriurni hoji je došel v trg v dolino in se odpeljal z lokalno železnico proti okrajnemu mestu. Odtod proti Celovcu je vozila državna železnica. Par postaj pred glavnim mestom je zaslišal poleg sebe govoriti slovensko. Kako je vztrepetal! Celih petindvajset let ni slišal domače besede, izvzemši svojega lastnega robantenja, ki ga je opravljal v pijanosti v svojem rodnem jeziku. In sedaj, po tolikem premoru se mu je zdel govor kot glas zvonov iz obljubljenih dežele, zdelo se mu je, da se taja pri srcu ledena skorja in ga objema neskončna blaženost ... postajal je otročji in se smehljaj v neizmerni radosti.

Vlak je obstal na prostornem kolodvoru, po kupejih je odmevalo »Celovec« in ljudje so rinili na pristo. Izstopil je tudi on in se napotil po ulicah. Pri vsakem koraku ga je srečavalo iznenadenje. Vse no-

vo, vse predelano, večje in prostornejše, lepše in modernejše, kot pred petindvajsetimi leti. Oziral se je po napisih in zmajeval z glavo; nič znanega, vse tuje.

»Kaj pomeni to,« se je vprašal razočarano, krožeč po ulicah, »da nihče ne govori slovenski? Ali je vse izumrlo, ali pa se je izselilo, kar je bilo domačega. Ko sem bil na učiteljski, si slišal naš jezik pri vsakem koraku.«

To ga je užalilo. Komaj rojena samozavest je klonila malodušno pred tiho nejevoljo svitajočega se spoznanja. Jelo mu mrziti vse na okrog, in odločil se je, da se odpelje s prvim vlakom v rojstno vas. Vrnil se je na kolodvor in stopil k blagajni.

»Žitrajče!« je dejal nenamenoma slovenski.

»Prosim!« se je oglasila blagajničarka vznemirjeno v nemškem jeziku.

»Žitrajče, tretji razred!« je ponovil nekoliko glasneje.

»Nisem razumela!« je izjavila blagajničarka.

»Postaja Žitrajče, prosim!« je rekel on še krepkeje.

»Dajte povedati v jeziku, ki ga razumem,« je zahtevala ogorčeno.

Obstal je začuden in strmel topo v blagajničarko. Ni znal, ali se naručuje, ali je v resnici blazna. Ako ženska ve za »Sittitzboden«, mora vendar vedeti tudi za Žitrajče, ker je oboje eno in isto in je drugo ime primeroma starejše, nego prvo, preplankano. V tem prepričanju se je nagnil nekoliko naprej in zatrobil skoraj kriče skozi okence:

»Ži-i-trajče-e-e!«

Tedaj pa je zalonutnila nevludna ženska okence in se odstranila k pisalni mizi. ne brigaje se zani. Za njegovim hrbtom pa se je nekdo neotesano zagrohotal.

Postal je nemiren. Vlak se odpelje v par minutah, on nima listka, za njim pa čakajo drugi in ga hočejo odriniti. Obenem se ga je polastila nekakšna upornost, postal je trmast in potreskal je s komolci na okence.

Blagajničarka se je približala.

Ponovil ji je prejšnjo zahtevo s priponbo, da se mu mudi.

Ženska je dosledno odkimala z glavo.

Zunaj je zabrliznil signal.

»Ah, dajte! Ne mučite me!« je zavpil, tresoč se po vsem životu.

Blagajničarka je ječe odskočila, z ramo pa ga je stresla močna roka, ozrl se je ... redar.

»Zaradi razgrajanja,« je dejal čisto mirno in ga prijel za roke. Sledil mu je brez obotavljanja, mirno in brez kakega opravičevanja. V njem je pač vstajal odpor, toda vsak glas v samoobrambo se je zadušil v grlu in le pohleven odmev je zaigral na stisnjenih ustnicah. Gnal ga je na magistrat. Toda v zasliševalnem uradu so imeli opravka preko glave. Preložili so zasliševanje za nekaj ur in ga zaprli ta čas v ječo. Izmučen se je zgrudil na nizek stol in si zakril obraz z rokami.

»Moj dopust!« je zaihtel ...

Iz mračnega kota se mu je previdno približal droben človek in je obstal pred njim.

»Kaj se cmerite?« je dejal skoraj zaničljivo. »Ali ste se kaj potepli?«

Učitelj je dvignil glavo.

»Ali ste vi tudi zaprti?« je prašal svojega sojetnika v prvem hipu.

»Tudi!« je odvrnil ta ravnodušno.

»Zakaj pa so vas zaprti?«

»Vozni listek sem zahteval v slovenskem jeziku.«

»Čudno!« se je zavzel tujec. »Mene pa so zaprli radi tega, ker sem pri blagajni pokradel par tucatov vozniških listkov...«

Velike telovadne slavnosti v Parizu.

Od četrta dne 13. do ponedeljka, dne 17. t. m. so se vršile v Parizu velike telovadne slavnosti: Štiridesetletnica Francoske Gimnastične Unije, združena z mednarodnim telovadskim turnirjem, ki se vrši zdaj že šestič vsaki dve leti. Ker se je udeležilo tega turnirja tudi slovensko Sokolstvo, se nadejamo s strani čitateljev živega zanimanja za obširnejše poročilo, ki ga priobčimo, kakor hitro dobimo slike.

Naše slike.

Operna pevka v levji kletki. Pred dobrimi 14 dnevi se je odigral v Berlinu vprižo tisočev občinstva prizor, ki je pretresel živce vseh navzočih. Čehinja Ema Destinova, ki jo štejejo po pravici za najboljšo in najslavnejšo operno pevko na nemških odrih, je pela eno svojih arij v ogromni menažerijski kletki, pred poslušalstvom, ki ga je tvorilo 14 pravih, pristnih levov; na varnem mestu zunaj kletke pa je stal operater, ki je snemal ta razburjajoči prizor za kinematograf. Občinstvo pač ni prišlo do pravega umetniškega užitka, zakaj bolj od petja ga je vznemirjala napetost: Kdaj planejo zveri na pevko in jo raztrgajo pred očmi gledalcev... Toda nič takega se ni zgodilo; le kadar je povzdignila Destinova svoj krasni glas nekoliko višje, se je začelo zamolklo, preteče renčanje nervoznih zveri... Brezkončen aplavz je pozdravil pogumno pevko, ko je zapustila smrtnonevarni kraj; no, tudi ona si je najbrže oddahnila: svotica 70.000 kron, ki jo je prejela za svoj nastop, je bila skoraj da krvavo zaslužen denar. Vsekakor pa je rešila Ema Destinova svojo nalogo bolj častno, kakor nemški možakarji v Leipzigu, ki so bežali pred osmimi uteklimi levji, kakor da se vrača Napoleon s svojo gardo!

— **Zapreke telegrafije v Srednji Afriki.** Napredek, ki ga prinašajo evropski naseljenci v »črni del sveta«, se mora boriti s težkočami, o katerih mi nimamo pravega pojma. Tako n. pr. se je izkazala popolna nerabnost brzojavnih naprav, ki nam služijo v Evropi. V nekaterih krajih razjedajo brzojavne kole velike mravlje ter mite, ki so ena glavnih nadlog teh vročih dežel; še več preglavic pa povzroča dolgoprstnost zamorskih krasotic, ki uničujejo brzojavne naprave kar v velikem, da se morejo polastiti svetle bakrene žice, iz katere si delajo ovratnice, zapestnice, zagleznjice itd. po svojem zamorskem okusu. In ker gre črnecem iz vsega katekizma sedma zapoved najtežje v glavo, ne preostaja ubogim evropskim naseljencem drugega, kakor uvesti brezžično telegrafijo, ki bo imela v teh zamorskih »sufražetkah« gotovo prav srđite nasprotnice.

Iziema med avstrijskimi aristokrati. Nemško časopisje se razburja strastno nad odredbo mladega kneza Karla Schwarzenberškega, naslednika nedavno umrlega kneza Schwarzenberga, ki proglašča češčino za edino veljavni službeni jezik na vseh svojih veleposestvih. Razjarjeni nemški pisarji se sklicujejo najbolj na to, da bi se moral mladi knez kot potomec »zmagalca pri Leipzigu« zavedati

svojih dolžnosti do nemštva. Znana stvar pa je, da so Schwarzenbergi ena prvih in najstarejših čeških plemiških rodbin; in ker je vsak človek pred vsem potomec svojega naroda in potem šele potomec avstrijskega generala, je ravnanje kneza Karla popolnoma pravilno in častno zanj. Kolika razlika je med tem češkim knezom in med marsikaterim našim »odličnjakom«, ki je v mladih letih po slovensko koze pasel, kot »gospod« pa se sramuje materinega jezika! Knezi Schwarzenberški imajo na Češkem ogromna veleposestva, in jedro nemškega ogorčenja je to, da se bo moral marsikateri Švaba, ki je jedel na njih slovanski kruh, učiti češčine ali pa se preseliti — n. pr. k nam Slovincem, ki nimamo tako zavednih velikašev.

Izseljenci v tržaškem pristanišču. Pač

grozna. Rešilno delo je bilo silno oteženo.

Poročila o železniški nesreči v Melunu označujejo nezgodo kot eno največjih nesreč, ki so se v zadnjih letih dogodile. Navzlic največjemu trudu se drugi dan do štirih zjutraj ni posrečilo, spraviti izpod ponesrečenih vlakov vse mrtve in ponesrečene ter dobiti natančen pregled o obsegu nesreče. Železniški nastavljenici, gasilci in vojaki so delali z vsemi močmi, da bi spravili poškodovance in mrtvece izpod voz. Izpod razbitih voz so moleli odtrgani deli človeških teles, dočim v gorečih vozovih, ki so ležali s kolesi navzgor, so ječali težko ranjeni potniki, ne da bi se jim bilo moglo kaj pomagati. Od 11. zvečer se je slišalo ječanje neke navidežno nepoškodovane ženske, ki jo do zjutraj

Turčija se modernizira: Abiturijentke novoustanovljene kuharske visoke šole v Carigradu — brez staroverskega turškega pajčolana.

žalostna slika: na stotine ljudi čaka parnika, da jih odpelje v tuji svet, na lov za vabljenim dolarjem. Koliko njih se izgubi v bedi in zločinu, koliko jih pogine v revščini, koliko jih pade kot žrtve tovarniških in rudniških nezgod — in kako malo se jih vrne v zapuščeno domačijo!... In še ti — kakšni prihajajo nazaj: ta izmučen, bolan in onemogel, oni odtujen domu in delu na rodni grudi! Pri nas pa izumirajo cele vasi, da, cele pokrajine so, kjer najdeš doma zgolj starce in izmzgane ženske: može in cvet mladine izsava tujina...

Krvava železniška nesreča na Francoskem. Pred mestom Melun na Francoskem se je v torek, dne 4. novembra, ob 11. uri ponoči zgodila grozna železniška nesreča. Južnofrancoski brzovlak, ki je privozil iz mesta Marseille, je 50 metrov pred kolodvorom, kjer se odcepi stranska proga od glavne proge, zavozil z vso silo v poštini vlak. Razdejanje je bilo grozno. Vsi vozovi poštne vlaka, v katerem je bilo nad 50 poštinih uradnikov, in pa 3 vozovi brzovlaka so bili popolnoma razdejani. Ker so razpočile tudi plinove cevi in zaloge, so bili vsi vozovi hkratu v plamenu. Izmed gorečih razvalin so se slišali srce pretresujoči in obupni klici na pomoč. Ogenj je silno prasketal, vročina je bila

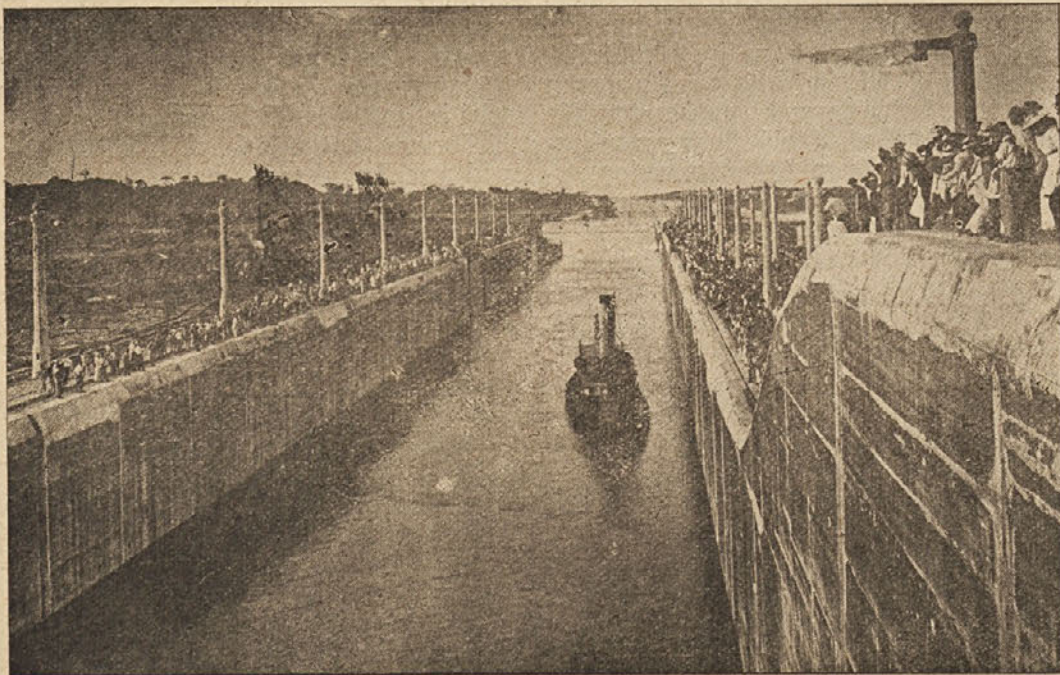
še niso mogli oprostiti; 8 ur je ležala težko ranjena pod razvalinami. Med poškodovanci je samo eden inozemec, hamburški trgovec Marko Auerbach; ostali ponesrečenci so sami Francozi.

Nesreče je kriv strojevodja brzovlaka, Dumaine, ki je bil takoj aretiran. Dumaine je neposredno pred nesrečo skočil z lokomotive, tudi kurjač poštne vlaka se je rešil s tem, da je skočil z lokomotive. Dumaine je popolnoma obupan in neprenehoma trdi, da je nedolžen. V obeh vlakih je bilo okoli 300 oseb, od katerih se jih je več nego 100 naznanilo pri uradnikih v Melunu. Še-le pozno zjutraj se je posrečilo, pogasiti ogenj. Minister za javna dela se je slučajno izognil nesreči. Isti dan bi se bil moral udeležiti neke slavnosti v Lyonu, vendar pa je v zadnjem hipu to odrekel.

Novejša poročila pravijo, da nesreče ni zakrivil vlakovodja brzovlaka, ampak da so bili signali napačno postavljeni. Do nedelje so komaj spravili vse nesrečne žrtve izpod razvalin. Mrtvih oseb je nad 50, težko in lahko ranjenih pa nad 100. Večine mrtvih ne morejo spoznati, tako grozno so razmesarjeni in ožgani. Težko ranjeni imajo večinoma polomljene noge, roke in hrbtenice. Škoda je ogromna. Samo škoda na poštinih pošiljkih znaša

okrog 3 milijone kron. Železnica bo morala plačati velike svote kot odškodnino družinam usmrčenih in težko poškodovanim. Oblast je odredila strogo preiskavo, da se dožene, kdo je glavni krivec te grozne nesreče.

namo pri ustju preplava v Tihi ocean. V San Pablu zavije naša ladija iz Gatunskega jezera; spotoma občudujemo smeje konstrukcije železničnih mostov, ki prepenjajo Rio Gatun in Rio Chagres. Ladija plove okrog Gorgone in Culebre do zatvornice

Panamski kanal — triumf moderne tehnike: Vlačilec „Gatun“ na poti skozi zatvornice. — V ozadju izhod kanala na Atlantski ocean.

Odlični slovenski dirkač je Zorko Šiškovič, član kolesarskega društva „Balkan“ v Trstu. V letošnji športni sezoni je pokazal svoje zmožnosti pri narodnih in mednarodnih tekmah z večkratnimi zmagami, v drugih slučajih pa si je priboril kljub defektom še eno izmed prvih nagrad, tako v Gorici, Trstu, Gorici, Zagrebu, v Reki in v Italiji. Dne 1. septembra 1912 je dobil stokilometrsko dirko za vseslovensko prvenstvo Ljubljana-Opčine ob deževnem vremenu v 3 urah, 2 minutah in 12 sekundah. Je tudi že dve leti društveni prvak, kraški prvak za l. 1912 in primorski prvak za leto 1913. Pri zadnji dirki za jugoslovansko prvenstvo 1913 je zmagal tik pred ciljem po hudi borbi s hrvatskim dirkačem Milanom Kantocijem, članom društva „Orao“ v Zagrebu; prevezil je progo Prosek-Kormin-Prosek, 100 km, v 2 urah, 51 minutah in 27 sekundah — gotovo krasen uspeh, s kakršnim se doslej menda ni mogel ponasati noben slovenski dirkač. Zorku Šiškoviču in kolesarskemu društvu „Balkanu“ želimo še mnogo let uspehov in napredka na polju tega lepega in zdravega športa.

Panamski kanal. Po dolgih desetletjih naporenega tehničnega dela je prišel zgodovinski trenutek otvoritve kanala, ki reže ozko kopno vez med Severno in Južno Ameriko na dvoje. S tem monumentalnim delom človeške podjetnosti je omogočena ladijam ravna plovba iz Atlantskega v Tihi ocean, s čimer je morska pot okrog sveta znatno okrajšana, zakaj ovinek okrog Južne Amerike traja več tednov. Naša velika slika predstavlja lego kanala in vse njegove okolice. Naš zemljevid je zanimiv tudi v strateškem pogledu. Vhod v kanal iz Atlantskega oceana stražita dve odlično zasnovani trdnjavi, opremljeni z največjimi kanoni, kar jih je bilo doslej ulitih na svetu. Na desni strani vhoda iz Tihega oceana vidimo dolg valolom. Prvo velikolepo zatvornico opazimo pri mestu Gatunu, kjer padajo vode kanala v veliko Gatunsko jezero, skozi katero teče mogočna reka Chagres, z leve strani pa sprejemlje jezero reko Gatun. Na levem bregu kanala opazimo železnično progo, ki vede iz Colona preko Bohia, San Pabla in Opispa v Pa-

Pedro-Miguelske in Miraflonske, od tod pa naravnost v Panamski zaliv. Pred Panamo vidimo ustje Cardanaške reke, za njo pa hiše mesta Panama, čigar pristan je takisto utrjen in zavarovan s težkimi kanoni. Da ni velikih zamud pri omenjenih treh mogočnih zatvornicah, bi trajala plovba skozi kanal samo nekaj ur. Z otvoritvijo Panamskega kanala, ki se kmalu izroči prometu, so torej inženirji izbrisali neuspeh prvega panamskega podjetja; „Panama“ bo še poznim rodovom sijajna zvezda na nebu poštenega in koristnega truda, in nečastni pridevek „panamist“ postane v bodoče izključna last visokih ogrskih političnih rokovnjačev.

Jubilej dela. Gospod Luka Breskvar, tiskarniški upravitelj Blasnikove tiskarne, mnogoleten predsednik tiskarskega društva za Kranjsko, sedaj podpredsednik sekcije ljubljanskih tiskarniških upraviteljev, je slavil dne 4. t. m. petdesetletnico svojega tiskarskega dela. Rojen iz stare trnovske rodovine, je zagledal leta 1850. luč sveta v Krakovem. Po končani ljudski šoli in dovršivši tretji gimnazijski

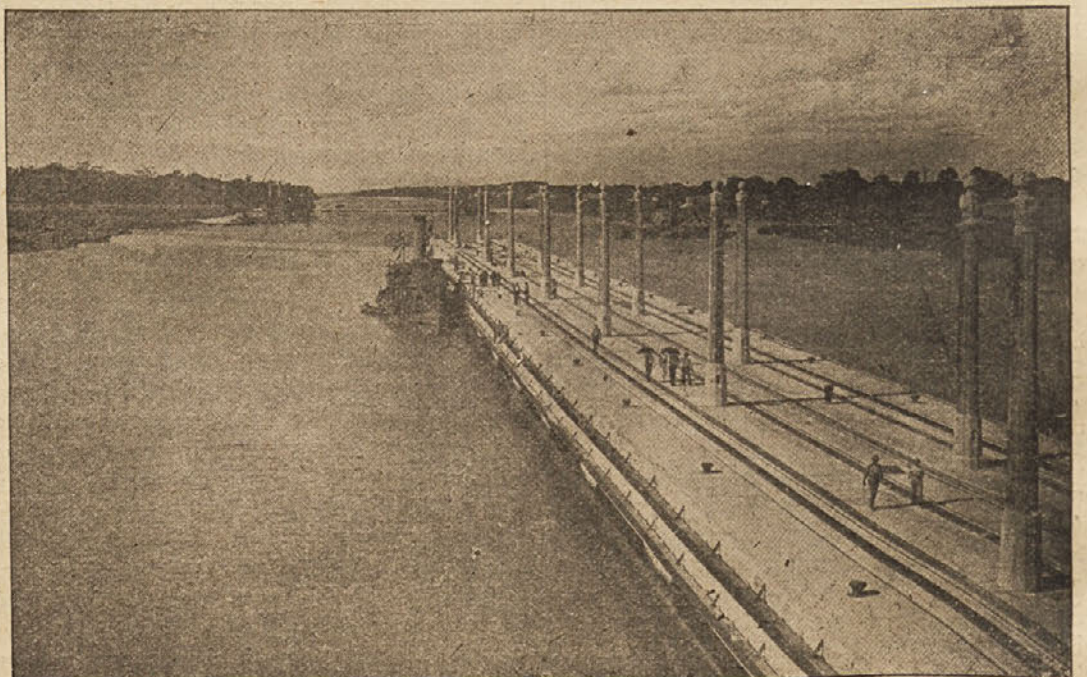
razred, je vstopil dne 4. novembra 1863 v Eggerjevo gubernijalno tiskarno, odkoder se je preselil leta 1869. v Maribor, kjer je izhajal tedaj že drugo leto v Janšičevi tiskarni „Slovenski Narod“ dokler ni ustanovil konsorcij leta 1871. lastne tiskarne, v katero so prestopili slovenski stavci Janšičeve tiskarne. Dne 7. oktobra 1872 pa se je odpeljal gosp. Breskvar v Ljubljano, da je uredil „Narodno tiskarno“ v Tavčarjevi hiši na Marije Terezije cesti; v decembru istega leta pa je šel k Blasniku, kjer deluje, obče priljubljen med kolegi, nevzdržema že 41. leto. — Agilni mož je živa in kaj živahna kronika našega javnega življenja zadnjega pol stoletja. Iz Maribora in iz Ljubljane pozna vse vodilne može onih dni, politike in literature, ki so bili vse hkrati: Jurčič in Levstik sta pisala politične članke, Vošnjak in Razlag sta objemala Muzo, zakaj takrat je moral biti še vsak vse. Z gorečo vnemo se je udeleževal narodnega življenja, ki se je v Ljubljani osredotočevalo v Citalnici in pri „Sokolu“. Na vse strani kremenit in ponosen značaj, je slavljeneec tudi v svojem rodbinskem krogu visoko spoštovan, saj je kot delavec požrtvovalno skrbel za svojih čvetero še živečih otrok, ki so vsi dobro preskrbljeni. V proslavo njegovega jubileja mu je priredila faktorska sekcija v Ljubljani časten večer, ki so se ga udeleželi skoro vsi faktorji in podfaktorji; vabilu se je odzvala tudi vsa slavljenceva rodbina. Vrlemu in zaslužnemu možu, čigar delo je bilo združeno tako tesno z lepim kosom naše narodne zgodovine, kličemo tudi mi: Na mnoga leta!

Steckenpiere-ili, inomečno miho

prej ko slej neuprtno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Kronika.

Na Balkanu se razmere polagoma urejujejo. Grško-turška mirovna pogodba je vendar že enkrat podpisana, istotako tudi srbsko-črnogorska pogodba glede novih mej. Črnagora je lahko zadovoljna, ker obsega danes dvakrat toliko ozemlja, nego ga je imela pred vojno; ogromne žrtve njenega junaškega naroda torej niso bile zaman. Na Bolgarskem so se vršile volitve v sobranje; izvoljeni so po veliki večini sami vladni kandidati. General Savov, ki je izdal svojedobno povelje za splošni napad na srbske čete, iz katerega se je razvila srbsko-bolgarska

Panamski kanal — triumf moderne tehnike: Vlačilec „Gatun“, zasidran ob skrajnem nasipu zatvornic na Atlantski strani kanala.

vojna, je izjavil zdaj v nekem intervjuu, da je storil to na povelje carja Ferdinanda. Kdo pa je našuntal Ferdinanda, uganemo sami brez težave. Razmerje med Srbijo in Romunsko se utrjuje od dne do dne: ustanovi se poštna zveza z enotnimi pristojbinami, brzojavna zveza Belgrad-Bukarešta, in zgradi se most čez Donavo pri Gruži. — Albanske meje bodo kmalu določene, in Grška je izjavila, da se ukloni v tem pogledu nazorom velesil; pri določitvi meja bodo merodajni samo strateški in geografski, ne pa narodni oziri. Prebivalstvo srbskih in grških vasi, ki bi imele pripasti po tem načinu Albaniji, se zatorej trumoma izseljuje. Z Dunaja širijo zopet laži o uporih v srbski vojski, ki jim z avtoritativne strani najodločneje oporekajo: disciplina srbskega vojaštva je še danes ravno tako vzorna in popolna kakor prvi dan.

Pogajanja med Poljaki in Rusini so začela obetati nekaj uspeha. Čehi so interpelirali v državnem zboru zaradi komisarijata ua Češkem; o odgovoru se je otvorila debata, za katero so glasovali skoraj vsi Slovani; Nemci so torej podlegli s protiglasovanjem. Ministrski predsednik grof Stürgkh namerja koncem novembra zopet poizkusiti svojo srečo s češko-nemškimi pravnimi pogajanjmi. V torek je predložila vlada parlamentu predlogo o bosanskih železnicah, ki bodo služile večinoma strateškim namenom in obremene državo s kolosalnimi bremenmi za dobo 60 let. Parlament se ustavlja tej predlogi. — Stranka prava na Hrvaškem se je razbila na klerikalno in liberalno frakcijo. — Deželni odbor kranjski je odredil na ljubljanskem magistratu splošno revizijo; zatrjuje se z gotovostjo, da ni odkrila doslej še prav nobenih nepravilnosti.

zijo; zatrjuje se z gotovostjo, da ni odkrila doslej še prav nobenih nepravilnosti.

Konflikt med Združenimi državami in Mehiko se je zadnje dni nekoliko oblažil, t. j. Zedinjene države še niso napovedale vojne, ker izjavlja Huerta baje, da je pripravljen odstopiti, kakor hitro mu določijo naslednika. Nekateri listi pišejo, da je Huerta pobegnil. — V ruski dumi se je začela razprava o novem tiskovnem zakonu, s katerim se še poslabša položaj ruskega časopisja. — Na Angleškem so izpadle naknadne volitve prav nepovoljno za vlado. V London sta došla avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga v posete k angleški kraljevski dvojici. Lord Churchill je naglašal na banketu pri londonskem županu, da je angleška mornarica nepremagljiva

Panamski kanal iz ptičje perspektive.

in da hoče to tudi ostati. — V Rimu⁷ je demisionirala večina mestnih zastopnikov z županom na čelu, ker so osvojili pri zadnjih votitvah klerikalci dva rimska mandata. Dokler se ne izvrše nove volitve, bo vodil mestne posle državni komisar.

NOVICE.

Zveri, ki uidejo iz kletk, niso nevarne. Krotitelji divjih zveri v raznih cirkusih so poslali ob priliki dogodka z levi v Leipzigu „B. T.“ to naznanilo: „Občinstvo še sedaj noče razumeti, da so iz kletk pobegle zveri prav tako malo nevarne, kot so nevarne, če se nahajajo v kletki. V časopisih se čita vedno, da je napadel lev ali tiger krotitelja v kletki, nikdar se pa ne čita, da bi to storila pobegla žival. Pobegla zver je tako zmešana, da si najrajša poišče temen prostor, v katerem ostane par ur. Tako tudi levi v Leipzigu niso nikogar napadli in ne bi bilo nobene zmešnjave, če ne bi streljali v leve in jih ranili, tako da so postali levi čisto

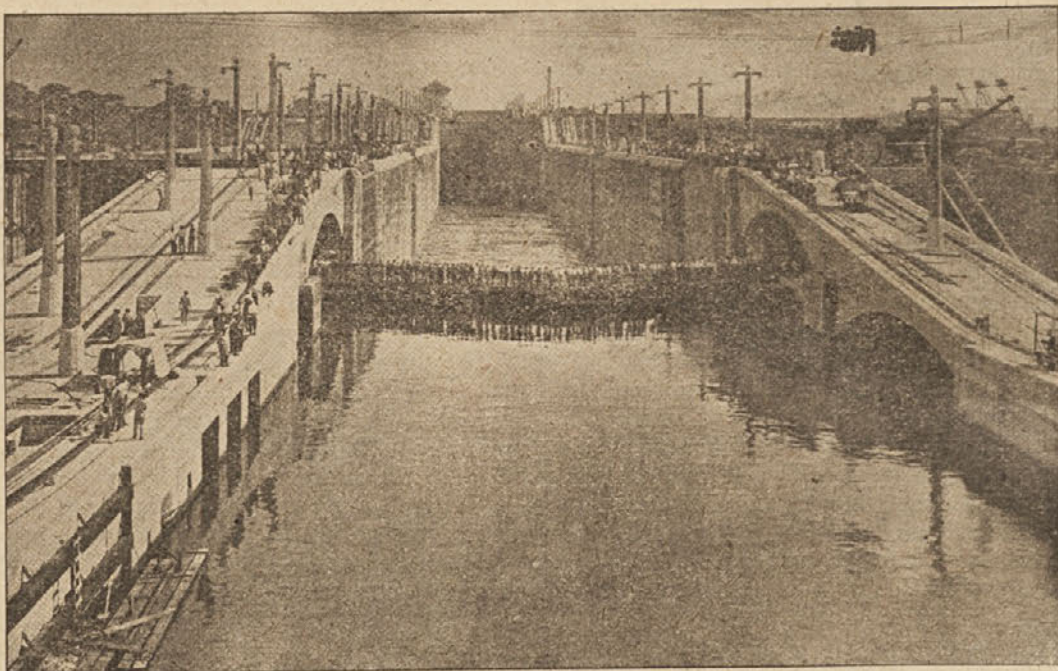

Jubilej dela: G. Luka Breskvar, tiskarniški upravitelj Blasnikove tiskarne, ki je slavil dne 5. t. m. petdesetletnico svojega tiskarskega delovanja.

divji. Edino pravilno je, ostati miren in počakati krotiteljev, ki spravijo z lahkoto vse leve v kletko. Varo je pa tudi politični živali z mrzlo vodo, ker polite mačke so čisto nevarne. Lepo jih spraviš v kletke tudi, če jih vloviš z lasom (zanjko). Pomisliti je treba tudi na škodo, ki jo trpe lastniki zveri, ako jim uničijo z živalmi vred vse premoženje. Proti ubegli zveri se je obnašati ravno tako, kakor proti psu na ulici. Enako pravi o ubeglih zvereh tudi znameniti krotitelj Hagenbeck v svojih spominih. Stvar torej ni raca, ali če bodo ljudje ohranili mirno kri vsled te objave, je drugo vprašanje.

Voda namesto motik. V mestu Seattle (država Washington) v Severni Ameriki so odstranili grič, ki je oviral razširjenje mesta, s kaj neobičajnim sredstvom: začeli so pumpati vodo iz bližnjega morskega zaliva z brizgalnami in jo metati v silnih curkih proti griču, ki so ga tako polagoma odplavili. Vodni curki so opravili isto dnevno delo kakor več sto kopačev. Z vodo odplavljeno zemljo pa so odpeljali po velikih ceveh naravnost v zaliv, kjer je nastala tako — vsled zasutja obrežnih plitvin — nova, rodovitna zemlja.

Plača poslanikov. O tem poroča neki angleški list in navaja: Najboljše plača svoje poslanike Amerika, in sicer ima najvišjo

Panamski kanal — triumf moderne tehnike: Ob izhodu zapadne zatvornice pri Gatunu gleda množica, kako dere voda skozi vlivnice prvokrat v rešeto.

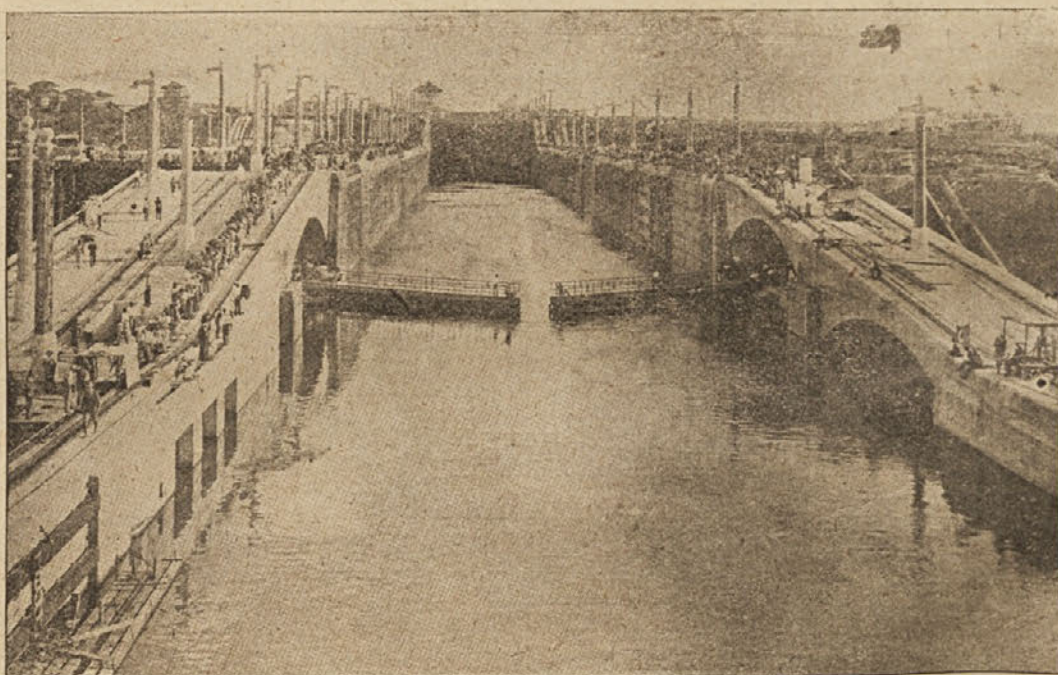
plačo njen poslanik v Londonu, to je 840.000 K letno. Vrhu tega pa ameriška vlada svoje poslanike vedno izbira izmed bogatih ljudi, ki imajo za svoj zunanji nastop tudi dovolj zasebnih sredstev na razpolago. Za ameriškim poslanikom v Londonu pride takoj avstro-ogrski poslanik istotam in pa angleški v Parizu, ki imata vsak po 216.000 K na leto. Angleška poslanika v Berlinu in na Dunaju dobivata samo po 192.000 K, dasi sta ti dve mesti dokaj dražji nego Pariz. Ravno toliko dobivata francoska poslanika v Londonu in Peterburgu. Rusija vse svoje poslanike enako plačuje, in sicer dobi vsak po 190.000 kron na leto; izjemo dela samo ruski poslanik v Rimu, ki dobiva samo 153.600 K na leto. Zelo slabo plačujeta svoje poslanike Španija in Italija, prav dobro pa Japonska in Turčija. — Poslaniki so višji državni uradniki, ki v tujih mestih zastopajo svojo vlado.

Živa zgorela je 5letna Franciška Novak, posestnikova hči v Podlipi, župnija Raka na Kranjskem. Bila je na njivi, kjer je njen oče Franc Novak oral, med tem se je pa neopaženo odstranila in hitela k ognju, kjer je bil zakuril neki pastir. Komaj je bila deklica pri ognju, pa se ji je vžgala obleka.

Nesrečni oče je hitel na pomoč in je skušal z golimi rokami pogasiti ogenj na njeni goreči obleki, a bilo je brez uspeha njegovo prizadevanje. Vsa obleka na njej je zgorela in nekoliko ur pozneje je dekletce za opeklinami umrlo. Tudi oče se je med gašenjem hudo opekel na obeh rokah, vsled česar se zdaj zdravi v kandijski bolnišnici pri Novem Mestu.

Naše čitatelje opozarjamo, da so srečke, ki jih ponuja bančni urad Samuel Heckscher senr. v Hamburgu, v Avstriji prepovedane. Mi smo ta inserat priobčili v dveh zadnjih številkah, pa smo se informirali o tem ter svarimo slehernega o nakupu dotičnih srečk.

Kako mesto Zagreb meščane s hrano preskrbuje. Zagrebski občinski odbor je naročil za zimo 28 vagonov krompirja, 2 vagona kislega zelja, 2 vagona fižola in veliko jajec. Dalje je naročil 15.800 kg različnih rib in 8200 kg morskih losov, ki se bodo prodajale vsak petek na trgu. Kakor znano, ima občina tudi troje mesnic, kjer prodaja goveje in prašičevo meso prve vrste. Dalje prodaja občina mleko in mlečne izdelke ter zelenjavo. Večja naročila se dostavljajo strankam na dom.

Panamski kanal — triumf moderne tehnike: Površina Atlantika in prvega rešeta izenačeni — vrata odprta.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst, ulica Georgio Vasari 10, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri — — — narodni tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. — — —

Ženski vestnik.

Ženska in moda.

Vsak samostojen narod ima na sebi nekaj svojega, živi svoje življenje, ima svoje posebne lastnosti, svoje darove od narave. Tako je n. pr. Angležinja povsem drugačna kakor Francozinja, francoske žene pa se razlikujejo od nemške in nemške od slovanske. Toda nekaj imajo ženske vsega sveta skupnega: namreč da rade ugajajo in se zato rade lepoticijo.

Fine vezenine, drage čipke, pestri trakovi, bogata kožuovina, dragoceni brokati, mehka svila, divna peresa, ozki čevljički, svilnate nogavice, blesteči biseri, fine vonjave, — po tem koprni žensko srce, to zamamlja ženske misli in daje ženski mnogo dela. V tem smo si enake Angležinje, Francozinje, Nemke in Slovanke. Ta skupna lastnost pa postaja čestokrat osodepolna posameznim rodbinam, da, celo celim družbam.

Odlični slovenski dirkač: G. Zorko Šiškovič, član kolesarskega društva „Balkan“ v Trstu, zmaga-
lec v dirki za jugoslovansko prvenstvo 1913.

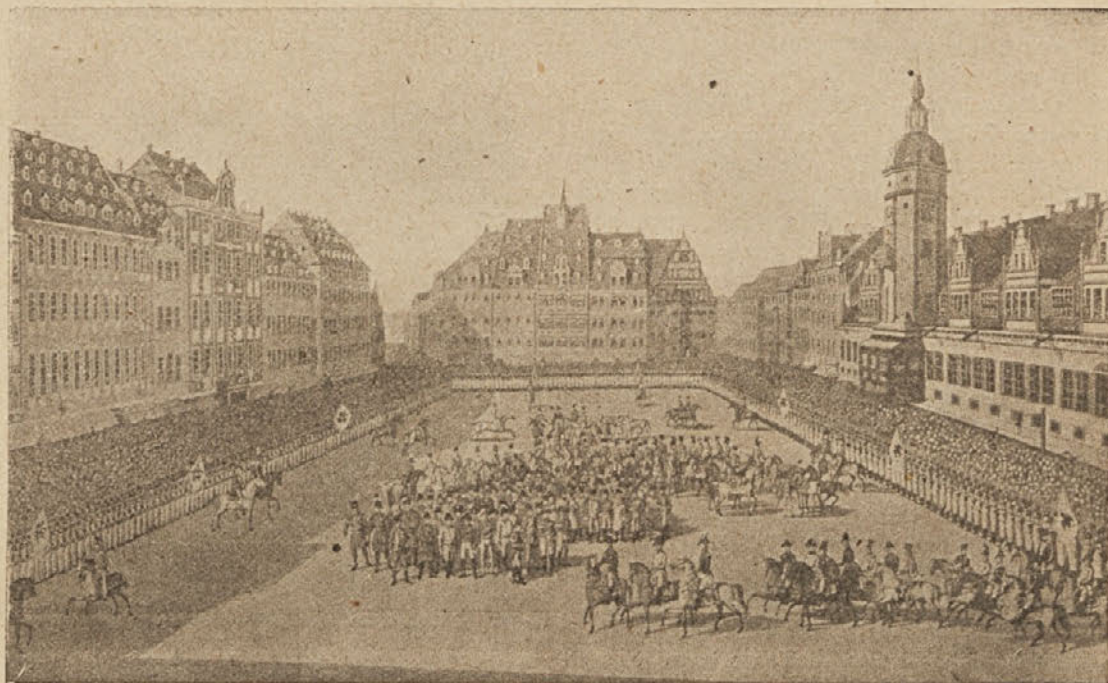
Čim večja je namreč zunanja cena ženske, tem manjša je navadno njena notranja vrednost.

Originalnost in iznajdljivost ženske se izčrpa prav dostikrat v modnih novostih, ki se smešno hitro menjavajo. Na drugi strani pa ni ženska nikjer in nikdar tako suženjsko odvisna kakor v modnih stvarih; brez ukazov, popolnoma prostovoljno in z veseljem se pokori ženska tiranstvu nestalne mode ter hiti dostikrat brez preudarka, brez misli od novosti do novosti, samo zato, ker je pač novost.

Pameten človek ne more razumeti tega mrzličnega vrvenja, te nervozne naglice v modi. Čemu to hitenje? Dosedanja moda ozkih (a ne preozkih) kril, gladkih bluz in srednjevelikih klobukov je bila vendar nekaj lepega, praktičnega in ne predragega. Sedaj pa pogledajte te smešne maskare po francoskih, in tudi dunajskih modnih listih! Gornje telo ženske v taki moderni obleki sploh ne kaže nikake linije, hrbet je ves naguban, kakor da mora skrivati revica veliko grbo; kje se neha rama in kje se začne rokav, sploh ni mogoče spoznati, ker jej visi pod pazduho cela vreča. In boki — ti vidni znaki zdrave ženske plodovitosti, kakor pravi Zola — so zakriti s številnimi metri nagubanega blaga, ki se navzdol zoži, da je videti ženska kakor da je pod koleno izpodreca-

na. Turkinja v svojih »dimijah« (širokih hlačah) je krasna v primeri z moderno oblečeno damo sedanjega časa. In pa ti klobuki! Saj so prav lični, čedni, ko bi jih smela ženska nositi po svoji volji.

oko bližnjega. Ali prav tako zoprna je tudi ona ženska, ki čez trn in strn slepo sledi vsaki modi in hoče prav vse obesiti nase, ne da bi razmišljala, ali to in ono tudi res pristoja njenemu ob-

Spomin iz leta 1813: Parada Napoleonovih čet v Leipzigu, (Po sedobnem bakropisu.)

Toda dama, ki hoče biti moderna, si mora najprej z lasmi popolnoma skriti ušesa — Bog ne daj, da bi se ušesa videla! Klobuk pa si mora tako nataktni, da je čelo docela zakrito ter da sega prav doli do desnega očesa. Tu nič ne pomaga, da moja, svobode vajena glava ne more prenašati tesnega obroča preko čela in da mojemu širokemu, okroglemu obrazu naravnost smešno pristoja globoko na oči pomaknjeni klobuk. Tako zahteva moda, tako je »šik«, pa — moram! In če pridem k modistki s svojimi nazori o modi, se mi natišem pomilovalno posmehuje, češ: »Ta je pa še staromodna!«

Priznati treba tudi, da v sedanjih težkih gospodarskih razmerah od leta do leta stopnjuje se luksuz ter vedno nove zahteve mode težko pritiskajo na človeško družbo. Večina žensk se oblači preko svojih imovinskih razmer. Posebno žene srednjih uradniških slojev nalagajo svojim možem in staršem zaradi svoje potratnosti v toaletah veliko breme in velike skrbi. Dogaja se prav pogostokrat, da je ženska obleka predmet domačih preprirov ter rušiteljica srečnih zakonov.

Zoprna je ženska, ki se oblači malomarno, zanikarno, površno, tako da žali njena vnanost

razu, njenemu telesu, barvi njenih las, oči itd. V tem oziru zlasti rade greše bogate dame, ki jih baš izobilje in bahavost zapeljeta, da se preveč čičkajo in ličkajo. In tako je vsa njihova pojava kričeč plakat, ki čitamo na njem zapisano »Mi imamo! Mi moremo!« — Posebno matere bi morale vedeti, da diči mlada dekleta že mladost sama ter da je mladina najlepša v priprostitih, a okusno prirojenih oblekah. Svila, baržun, dragocene vezenine, petlje na vseh koncih in krajih, zlato nakitje, vse to je za naše deklice naravnost nedopustno ker jih razvaja in kviri za bodočnost.

Ženska bodi v izbiranju obleke ter v posne-manju mode prav zelo oprezna in ne prenačljena. Uravna naj potrebščine za svojo osebo le po svoji individualnosti in predvsem po svoji — denarnici. Vsaka moda ni primerna za vsakogar, in previden človek ve, da je vse najnovejše vedno najdražje, a malokdaj tudi najlepše.

Tango. Kaj je to? Vsak človek, ki hoče biti »kulturen«, mora danes vedeti, kaj je tango. Tango je ples, ki ga je svet — seveda samo »gornjih deset tisočev«, saj drugi se ne utegnejo brigati zanj — toliko blatil in toliko hvalisal, tango, ki je vzbudil toliko hrupa in ki je v zadnjem času

Beg iz domovine: Avstrijski izseljenci v tržaškem pristanišču.

kakor nekaka mrzlica objel človeštvo. Po vseh velikih mestih plešejo sedaj tango, ki je prva privlačna sila vseh prireditelj; mnogi ilustrovani listi nam prinašajo slike tega najmodernejšega plesa. Rusija ima svoj krakoviak, Poljska svojo mazurko, Srbija svoj kolo, Španija tarantelo, Francoska menuet, vsi skupaj pa imamo sedaj — tango. Kakor pred nekaj leti meso, so nam pripeljali sedaj iz Argentinijske — tangoplesa. Takrat smo prelili mnogo črnile zaradi argentinskega mesa, sedaj pa ga prelivamo zaradi argentinskega plesa. V Ameriki so delali za tango reklamo na prižnicah, ker so ga obsojali kot nedostojnega, nemoralnega. No, mogoče je, da so ga plesali tam bolj po »argentinsko«. Sicer pa se je splošno tudi Evropa zgražala nad tem nedostojnim, divjaškim, apaškim plesom. Pa so prišli drugi, ki so docela zavrgli to mnenje. V Parizu je celo znameniti francoski pisatelj Richepin v akademiji predaval o tangoplesu. In tedaj so zvedele elegantne Parižanke, da je tango popolnoma moralničen ples, ako ga plešejo »pravilno«. Celo kraljevski principi plešejo tango, in nemška prestolonaslednica Cecilija je strastna ljubiteljica tanga. Zvedele so dalje, da je tangoples prastar. V britskem muzeju je namreč videti mramornate figure, — tebenske izkopnine — ki predstavljajo plesalke, izvajajoče danes toli moderni argentinski ples. — Tango je težko popisati. Sedaj je sličen menuetu, potem za trenotek valčku, nato se približa kankanu. Pari stopajo naprej in nazaj, se klanjajo, a potem mahoma naredijo kretnje, kakor da hočejo pasti na nos; temu sledi počep, ki se največkrat ponavlja. — Na Dunaju je novembra meseca t. l. najuglednejša družba aranžirala v dobrodelen namen čajni večer, katerega glavna točka je bil tangoples. Udeležba je bila ogromna. Že pol ure po začetku so morali zapreti vse blagajne in vse vhode, ker ni bilo nobenega prostora več. — Bržčas se je tangoples na svojem dolgem potovanju preko resnega vzhoda in pariške plesne akademije kulturaliziral, saj kakor slišimo, vlada tudi v Ljubljani zanimanje zanj, in učenke ter učenci večjih, manjših ter najmanjših ljubljanskih plesnih šol se ga baje hočejo učiti. Menda je ta najnovejši ples precej dolgočasen in utrudljiv, in večinoma mislijo plesalci, da je elegantni valček pač še vedno najlepši vseh plesov. Najlepši, pa tudi najdostojnejši!

Za ženske pravice. Znana monakovska prvo-
boriteljica, dr. Anita Augspurgova je nastopila te dni v Monakovem proti neopravičenim očitkom raznih nasprotnikov ženske emancipacije. Ovrгла je tolikokrat izraženo trditev, da zanemarijo dom in materinske dolžnosti one žene, ki delujejo v dvojnem poklicu, namreč kot gospodinje in matere ter poleg tega še izvajajo kak drug poklic v javnosti. Nasprotniki ženskega dela hočejo dokazati, da čim več žensk je nameščenih v službah, tem bolj pada število rojstev. Ne pomislijo pa ti gospodje, da se moški od leta do leta manj ženijo, kar nikakor ne povečava števila vsakoletnih rojstev. Vostale pa baš ženske, združene v močne organizacije delujejo na to, da bi matere same doilele svoje otroke. V Rimu so n. pr. dosegle ženske, da mora imeti vsak podjetnik, ki ima v službi več nego 30 delavk, v svoji tovarni poseben prostor, kjer morejo mlade matere podojiti svoje otročičke. Ženske se potezajo za ustanovitev raznih »vrtov«, dnevnih zavetišč itd. Če je ženska res slabotnejša v boju za obstanek, ni tega krivo njeni dvojni dolgi, marveč slaba plača, ki jej ne dovoljuje, da bi se nošeno hranila ter si privoščila včasih kak pribolišek. Kar se tiče materinstva, pa ni tako potrebno, da se dvigne število

Prednik Panamskega kanala: Ob vhodu Sueškega prekopa, ki vodi iz Sredozemskega v Rdeče morje.

novorojenčkov, mnogo bolje je, da se zmanjša umrljivost dojenčkov. Kjer imajo ženske občinsko ali splošno volilno pravico, je mogoče statistično dokazati, da tam umrljivost dojenčev resnično pada. Ne proti ženskemu gibanju, proti alkoholu in spolnim boleznim naj se bojuje svet!

Limona. Pred kakimi tridesetimi leti je bilo videti limono le v boljelih, imovitejših hišah, danes pa je skoraj tako cenena kakor jabolko in se mnogostransko uporablja v vsakem gospodinjstvu. Vsakdo ve, da je s sladkorno vodo zmehšani limonov sok, t. j. limonada dobra, osvežujoča pijača za zdrave in za bolnike. Komur ponoči rado zelo utriplje srce, naj spiže zvečer 1—2 čaši limonade. — Če tožijo otroci, da jih boli vrat,

ožmi 1—2 limoni, primešaj mnogo sladkorja in daj to bolnikom piti oz. jesti. Tudi naj otroci grgrajo limonovo vodo. Zvečer pa naj pijo že v postelji vročo limonado, kar je jako dobro sredstvo proti prehlajenju. — Ljudje, ki so pili preveč opojnih pijač, se kmalu streznijo, ako pijo močno limonado; zadošča celo, da izsrkajo limono. — Da je limonov sok izvrstno čistilno sredstvo, je splošno znano. Ako hočeš ohraniti nohte svetle, si jih večkrat odrgni z limonovim sokom. Gospodinje, ki lupijo krompir, češplje, izbirajo črne jagode i. dr., si očedijo roke z limonovim sokom. — Črnilo spraviš iz tal, ako drgneš polito mesto prav krepko s prerezanimi limonami ter končno tla izpereš z gorko milnico. — Tudi iz perila izgine črnilo, če ga pokapaš iz limonovim sokom ter de-

Prednik Panamskega kanala: V Sueškem prekopu.

„Za tem nihče ne umre!“

To ljubezljivo tolažbo izrekajo radi človekoljubni ljudje svojim znancem, ako jih muči revmatizem, protin ali nevralgija tako, da komaj premikajo svoje roke in noge, ali ki so si nakopali bolečine s tem, da so si izpolnili kak ud, se spikli, zmečkali ali zadobili otekline. S to slabo tolažbo pa ni nikomur pomagano. Tu zamoremo našim bralcem iz lastne izkušnje postreči z boljšo tolažbo. Naj se vzame v takih slučajih, da se bolečine čimprej odstrani, Fel-

lerjev fluid iz rastlinski esenc z zn. „Elza-fluid“, ki nam je v mnogih enakih neugodah dobro služil.

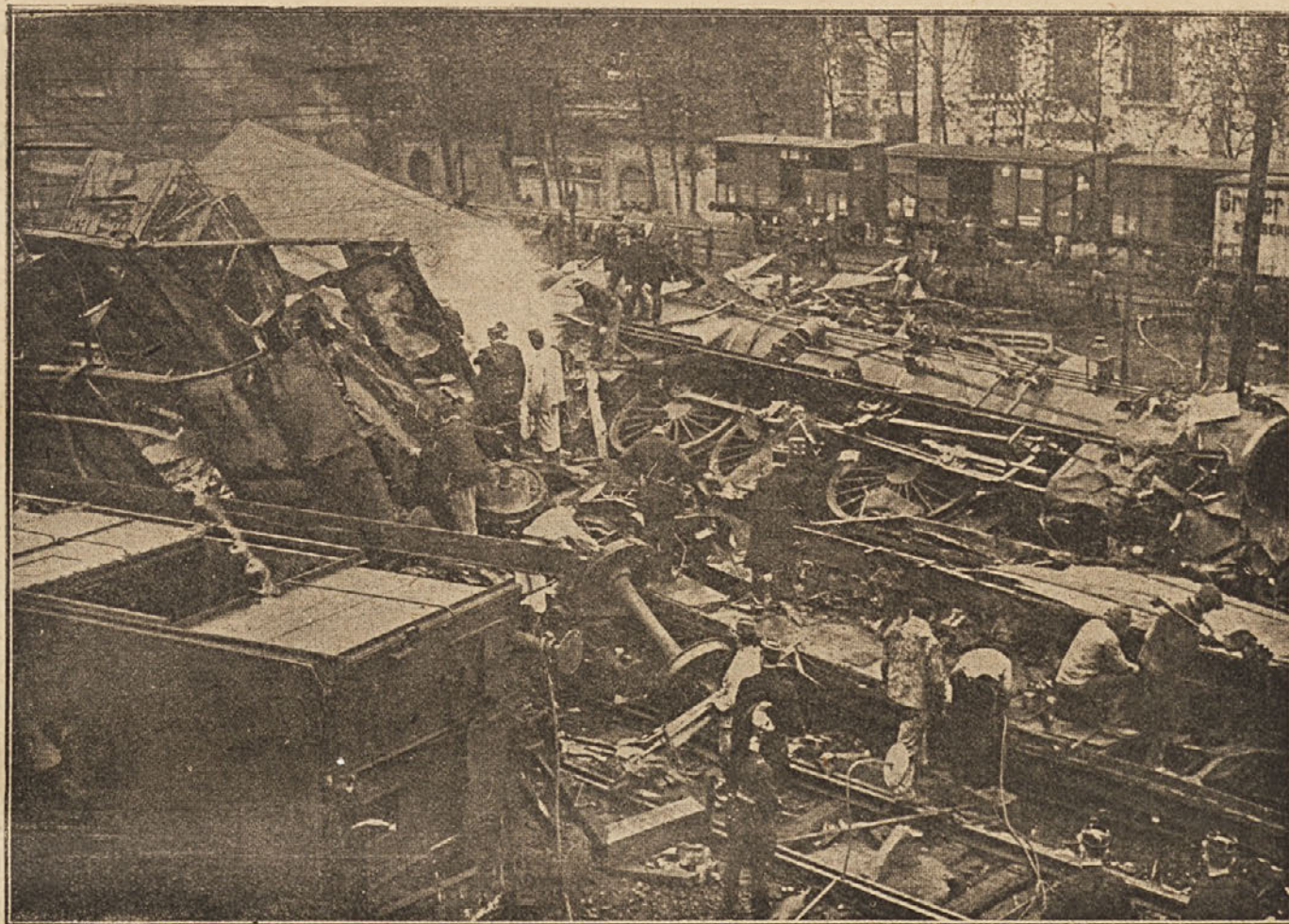
V interesu naših bralcev je, da izvedo, kako piše o tem zrana pesnica Pavla Marija Lacroma pl. Egger-Schmitzhause: „Čutim se primorano, da Vam sporočim, kako dobro je uplival Vaš fluid z znamko „Elza-fluid“ na mojo nevralgijo na obrazu, ki sem ga dobila od baronice Freytagh. Iz velike množice hvaležnosti čutečega človeštva sprejmite mojo iskreno zahvalo.“

Na tisoče enakih priznanih pisem potrjuje, da je zoper bolezni vseh vrst, hujšanje, slabost, tresenje

oči itd. Fellerjev fluid z znamko „Elzarfluid“ neprecenljivo domače sredstvo. Naj bi ga ne pogrešali v nobeni hiši.

Tudi želečena motenja otrplosti, slab tek in pehanje naj se ne zanemarijo ampak, da se tudi to odpravi, naj se jemljejo Fellerjeve odvajalne rabarbara kroglice z zn. „Elza-kroglice“. Mi jih natopleje priporočamo iz lastne izkušnje. Dobi se 6 škatlic za 4 K franko in Fellerjevega fluida z zn. „Elza-fluid“ 12 steklenic za 5 K franko od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 280 (Hrvaško).

—ek.

Velika železniška nesreča pri Melunu: Brzovlak iz Marseilla je zavozil na tir, po katerem se je bližal poštni vlak. Učinek trčenja je bil strašen, nad 50 ljudi je bilo usmrčenih; slika kaže mesto nesreče neposredno po katastrofi.

neš perilo na sonce. To ponovi večkrat in končno operi perilo najprej v mlačni milnici, potem v lugu. — Rjaste madeže odstraniš iz perila na sledeči način: Nakapaj in drgni jih dobro s prerezano limono, potem položi na madež kos pivnika in potegni preko njega z vročim likalnikom. Ponovi to dvakrat in madež gotovo izgine. — Tudi sadne madeže odstraniš z limonovim sokom. — Čevlje iz rumenega usnja osnažiš, ako nakapaš na platneno krpico limonovega soka ter drgneš ž njo tako dolgo čevlje, da izgine mokrota. Potem likaj čevlje še s svežo suho krpo, in vsa nesnaga preide. — Gobe, kakoršne se uporabljajo pri umivanju, najbolje očediš z limonovim sokom, ki jih pokapaj ž njim. Pusti jih tako par ur, potem jih izperi v čisti vodi. — Ruska carica Katarina II. omenja v svojih »Spominih«, da jej je nekoč sonce prav grdo obžgalo obraz. Ker takrat še ni bila moderna zdrava, od solnca zarjavela polt, je bila lepa carica vsa nesrečna. Tedaj pa je prinesla mala, živahna sobarica, po rojstvu Italijanka, visoki gospej sledeče rešilno sredstvo: Primešala je soku ene limone polovico beljaka, stepenega v sneg ter pridejala še nekoliko francoskega žganja. Carica si je namazala dva, tri večere obraz in njena koža je bila zopet snežnobela in mehka kakor svila. — Z limonovim sokom okisane jedi so okusnejše kakor z navadnim kisom začinjene. Za ljudi slabega želodca uporabljaj lahko tudi pri solati namesto kisa limonov sok. Nastrgani ali drobno sesekljeni limonovi olupki so prijetna in fina začimba skoraj vsem močnatim jedem. Izžete limone pa še lahko uporabljaj za čiščenje rok ali za snaženje bakrene posode. Da da košček limonovega olupka čaju jako prijeten okus, je tudi splošno znano. — Limona je izredno koristen sad, in razumna gospodinja ga uporablja vsak hip v kuhinji, v gospodinjstvu ali v hišni lekarni.

Solne kopeli. Za bledične in slabotne otroke ter za take, ki imajo angleško bolezen, so jako uspešne solne kopeli. Za eno kopel raztopi približno četrt kilograma soli v 27–28° R topli vodi. Kopel naj traja 6–10 minut. Take kopeli jako krepče ude.

Umivaj si glavo! Po mnogih krajih vlada še danes mnenje, da je redno umivanje glave odveč,

nepotrebno. Toda Japonci n. pr., ki sploh jako ljubijo snažnost, si umivajo glavo prav vsak dan in imajo zato tudi še v visoki starosti jako lepe, bujne lase, kakor lahko razvidimo že z raznih slik v ilustrovanih listih. Seveda ni potreba, da bi človek pretiraval v tem oziru. Resnica je, da je jako blagodejno za lase in glavo, ako si jo umivamo po enkrat na teden. Paziti moramo samo, da ne gremo z moko glavo ali vlažnimi lasmi na hladen zrak in se prehladimo. Redno umivanje utrjuje glavo, da jej ne škodita tako hitro mraz in preprih ter predvsem pospešuje rast las, zabraňuje njih izpadanje in toli zoprni prahaj. Kakor vse človeško telo, zahteva zlasti glava prav posebne snažnosti.

Stekli volkovi v Galiciji. Iz Lvova se poroča: V galiških karpatskih pokrajinah so se pojavile velike črede volkov, ki naprav-

ljajo med živino veliko škodo; najhuje pa je, se zdi, da so volkovi stekli. Tamošnjemu prebivalstvu, ki je na volkove dokaj navaženo, se je čudno zdelo, da se volkovi, čeprav so bili že večkrat prepodeni, vedno iznova vračajo v bližino selišč ter napadajo ljudi in živali, dasi jim v pogorju ne manjka hrane. Ko so nato pri Glinjanju ubili volkuljo, so jo zdravniško preiskali in dognali, da je stekla. Volkulja je bila obgrizla 15 goved; na 7 ogrizenih volih se je te dni pokazala steklina ter so jih morali ustreliti. Kasneje je na ta način končalo še več druge govedi. Sedaj je zaplenila oblast še 87 goved in je postavila pod živinozdravniško nadzorstvo. Ker je opravičen sum, da je med volkovi še več steklih živali, je okrajno glavarstvo v Dolini odredilo obširne odredbe za lov na volkove in se najbrže pritegne tudi vojaštvo.

Sokolska slavnost v Dubrovniku: Pogled na slavnostni izprevod.]

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubeze

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

39. nadaljevanje.

„Dva imamo osvetiti!“ je zamrmral Marko naposled z grobnim glasom. „Jova in vojvodo Vuka... Toda naše delo ni to, tovariši! Hitimo — zunaj se d la dan, in ogromen trud leži še pred nami...“

Prekinil ga je glasen krik, ki se je razlegel zamolklo nedaleč od njih, nekako bolj pri vrhu. Sledilo mu je teptanje... kakor da dirja čim dalje več ljudi sem ter tja... in besno kričanje v turškem jeziku.

Marko in Dušan sta razločila besedo:

„Ušli!...“

„Pozor!“ je šepnil stari Proka in si

potegnil z rokavom po očeh. „Zasledili so vaš beg!...“

„Hitimo!“ so vzkliknili vsi kakor z enim glasom.

„Stojte!“ jih je ustavil Marko. „Da, vi, ki niste oboroženi — Dušan, Francoz, Anglež, Rus in ti, Mihajlo — vi bežite, umaknite se in čakajte nas bolj zadaj. Mi pa se jim moramo ustaviti, drugače zaslede našo pot in primejo — ako ne nas, pa vsaj starega Efrajma, čigar je hiša. Žid je Žid, a človek je, in ne smemo ga prepustiti pogubi brez njegove krivde...“

„Dobro!“ Pero je stopil pred Marka in Proka. „Ustaviti jih treba, da... Ali, če jih poženemo nazaj samo z noži in krogami, ohranijo našo sled vse eno — dobe jo prej ko slej... Ne, brata! Tu mora govoriti dinamit, ki briše sledove temeljiteje: za kupom razvalin bodo iskali kanala še dolgo... Umaknite se vi vsi,

pustite mene samega; ne žrtvujta se, Marko in Proka! Večja in slavnjša junaka sta od mene, potrebnejša sta naši skupni, sveti stvari; in ti, Marko, si obljubil svojo pomoč prijateljem, ki je ne morejo pogrešati: pusti mene, da izvršim delo!...“

Marko je hotel ugovarjati. On ni bil izmed tistih, ki so se pripravljali umakniti drugemu, kjer se obeta nevarnost in čast.

Toda ropot, ki se je začel v tistem trenutku, je opomnil njega in vse ostale, da ne morejo več gubiti časa s prerekanjem za prvenstvo. Turki so bili našli rov pod pogradom... bili so jim na sledi! Odrinili, razdrli so leseni oder — vsak trenotek se morajo pojaviti pred njimi!...

Ta nevarnost je prepričala tudi Marka; nemo je pokimal Peru, spogledal se s Proko in potegnil Dušana za seboj. Planili so naprej, v temo, v globino rova, in

Zapreke telegrafije v srednji Afriki: Zamorke kradejo brzojavno žico, da si delajo iz nje lepoticje.

prepustili junaškega Pera njegovi usodi...

Daleč tam, kjer je delal kanal ovinek, se je Marko ustavil, zadržal tovariše z roko, pokleknil in se stisnil k zidu, da vidi, kaj stori branitelj, ki si je bil prilastil nalogo, preprečiti njihovo zasledovanje.

Pero pa je ravnal tako le:

Kakor hitro je videl, da mu tovariši ne mislijo braniti, je skočil k odprtini in postavil slepico v njeno bližino, tako da je svetila baš tja, kjer se je moral pokazati prvi preganjalec, ki pride iz celice v rov.

Nato je hitel nazaj ter pokleknil za kup kamenja in prsti, ki so jo bili zvekli nazaj, da osvobode izhod; rov je bil tam

za polovico ožji, in prst ga je krila vsega, razen glave. Potuhnil se je, kolikor je mogel, izdrl pištolo samostrelko, odprl varnostnico in pomeril, dočim je poiskala njegova levica za pasom bombo in patrono z dinamitom ter položila oboje na suho mesto v neposrednem dosegu...

Krik zasledovalcev je bil nekoliko pojenjal; očitno so vedeli zdaj, kaj jim je storiti.

Zato pa se je začulo šumenje ometa, ki se je krusil pod njihovimi nogami in se usipal v rov.

V naslednjem trenutku se je pojavila dvojica nog v vojaških opankih... hlače... spodnji život... roka, ki je držala puško z nasajenim bajonetom... Prvi vojak,

sajast Anatolec, je stal v rovu in uprl leskečoče se oči v temo.

Ozrl se je nazaj in zaklical tovarišem nekaj nerazumljivega.

Pero je hotel že skržiti kazalec na petelinu; toda mahoma je odstavil pištolo, kakor da je sklenil počakati.

Turški vojak ni hitel naprej; ustavil se je bil tik pod odprtino in poklical tovariše. Začeli so lezti za njim: eden... dva... trije... štirje...

Ko jih je bilo pet in je pokazal šesti baš podplate, je dvignil Pero bliskoma svoje orožje...

Iz drobne luknjice na koncu cevi se je pokazal skoraj nepretrgan blisk, ki je iztegnil šestkrat svoj rdeči jeziček... hkrati pa se je razleglo šest ostrih pokov tako naglo zaporedoma, da so bili podobni enemu samemu turobnemu zvoku... kakor da je zatulila krvželjna zver...

Pero ni slovel zaman za najboljšega strelca daleč na okoli: pet turških vojakov je trepetalo v smrtnih krčih tik pod odprtino, šesti pa se je zvijal v luknji sami, zadet v sredo spodnjega života!...

(Dalje prihodnjič.)

Nauk o serviranju je knjiga, ki bi pač naj ne manjkala v nobeni hiši, ki bi jo naj prečitata vsaka gospodinja, žena in dekle. Ne samo, da se ume dobro in okusno kuhati, treba tudi lepo in okusno streči (servirati). In knjiga, ki jo je spisal Hess-Mencinger vsebuje vsa navodila v vseh okoliščinah ter je opremljena celo z večbarvnimi slikami. Elegantna knjiga, ki stane vezana samo 5 K, ter ima čez 500 strani, je zelo primerna tudi kot darilo. Kdor naroči knjigo potem našega upravnništva, jo dobi poštne prosto.

Komaj verjetno je, da imamo še ljudi, ki trpe brez pomoči skrninskih, protinskih in neuralgijskih bolečin, dasi lahko čitamo vsak dan v časnikih, da Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z znamko „Elsafluid“ te bolečine takoj odvrne, kar potrjuje mnogo zdravnikov. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 280 pošlje 12 steklenic franko za 5 kron. Vedno bi ga morali imeti pri hiši, prav tako tudi Fellerjeve prijetne odvajalne, zanesljivo učinkujoče rabarbara kroglice z znamko „Elsa kroglice“, ki jih pošilja po 6 škatlic franko za 4 krone.

Gospodarstvo. Prvo stremenje vsakega gospodarja mora biti blagostanje v družini in preskrba za starost. Dolžnost vsakega družinskega očeta, najsi bo odvisen od kakršnegakoli zaslužka, mora biti, da zagotovi s svojimi prihranki sebi in svoji rodbini prihodnost. Najpripravniji, najmoderneji in najidealnejši način varčevanja se doseže z življenjskim zavarovanjem, katero vsakemu najtopleje priporočamo. Kot posebno kulanto in kot prvo slovansko zavarovalnico na avstrijskem jugu priporočamo banko „Slavijo“, katera tudi dovoljuje stalno nameščenim uradnikom pod zelo ugodnimi pogoji posojila. Z vsakršnimi pojasnili radevolje in nemudoma postreže generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Izjema med avstrijskimi aristokrati: Karl knež Schwarzenberg, ki je uvedel na svojih ogromnih posestvih češčino kot edino veljavni službeni jezik.

TUDI BABICA JE ŽE VEDELA,

da mora rabiti le Schichtovo milo, če hoče oprati perilo brez mnogo truda do belega kot sneg. Schichtovo milo, znamka „Jelen“, ima nenadkriljivo pralno moč in ohrani perilo kakor novo, ker je – v nasprotju z mnogimi novomodnimi pralnimi sredstvi – zajamčeno prosto jedkih, ostrih sestavin, vsled katerih perilo kmalu razpade. Zaupajte imenu Schicht! Že 60 let se odlikuje.

Za Božič darujte svojim dragim svojo ali njihovo po fotografiji povečano sliko. To bo najlepši in najtrajnejši spomin. Opozorjamo na tozadeven oglas v današnji številki, ki ga dajte čitatelji svojim prijateljem in znanjem. Ne zaupajte tujim židovskim trdkam temveč naročite pri domačem podjetju, ki vam izvrši delo solidno, lepo in po ceni.

Kdor hoče obogateti, naj čita današnji zelo zapeljivi oglas glavnega zastopstva češke industrijske banke v Ljubljani, glede turških srečk.

Veliki uspeh

ki traja že od prejšnjega stoletja, ki so ga dosegli pač zasluženo Fellerjevi Elza-preparati, napravi umevno, da pridejo razna ničvredna posnemanja, mnogokrat pod čisto podobnimi imeni na trg.

Le ta vzrok, torej je, da cenj. čitatelje svarimo, da se ne pustijo zapeljati po

nobeni kričeči reklami

po nobenem tudi podobno imenovanem posnemanju, nas napoti, danes tukaj zopet, kakor je primerno za celo stvar, popolnoma ponižno in brez vsake reklame na dve sredstvi opozarjati, ki sta po merodajni zdravniških kapacitetah preskušeni, v tisočih krasnih zahvalnih pismih pohvaljeni, ki sta se skozi desetletja kot popolnoma zanesljivi obnesli, in sicer:

1. Izborni Fellerjev zeliščni fluid z zn. „Elzafluid“, kateri, kakor smo se sami prepričali, odpravi bolečine, ozdravi, osveži, okrepi muskulne in kite, vpliva oživljalno in poveča odpornost, prepreči prav mnogo revmatičnih in takih bolezni, ki se jih je pridobilo po prepihu ali prehlajenju. 12 malih ali 6 dvojnih ali dve specialni steklenici franko 5 kron.

2. Vam hočemo povedati, da tisočero ljudi proti pomanjkanju apetita, pečenju (sodbrennen), teži v želodcu, bljuvanju, slabosti, kolcanju, napenjanju in proti raznemu motenju prebave s posebnim uspehom rabi Fellerjeve odvajalne Rhabarbara-kroglice z zn. „Elza-kroglice“, 6 škatlic za 4 krone franko.

Malo poskusno naročilo vas bolje prepriča nego mogo besed. Da dobite pristne preparate, naslovite svoje naročilno pismo natanko na

E. V. Feller, lekarnar v Stubici, Elzaplatz šteč. 280 (Hrvatsko)

to je in ostane najboljše!

Književnost.

Slovan, mesečnik za književnost, nmetnost in prosveto objavlja na koncu novembrskega zvezka, s katerim zaključuje svoje XI. leto, slovo dosedanjega urednika dr. Fr. Ilešiča. S prvo številko XII. letnika, ki izide dne 1. decembra, prevzame uredništvo znani naš pesnik Oton Župančič, pod čigar veščim vodstvom se obeta priljubljenemu listu doba vsestranskega napredka in razvoja. Vsi najboljši pisatelji in umetniki so obljubili svoje sodelovanje, in pričakovati je enako živnega odziva s strani občinstva, ki si želi že dolgo res dobro urejanega mesečnika z umetniškimi ilustracijami. Celotna naročnina „Slovana“ je 12 K.

Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda za nanadno leto 1914. Izdalo in založilo vodstvo, cena 1 K 20 v. — Lična knjižica obsega poleg koledarja, tabel in družbinega vestnika 36 strani poučnega in zabavnega čtiva, ki je prav srečno izbrano in zanimivo za vsakega zavednega Slovenca. Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda spada v vsako narodno hišo, vzlasti pa v roke mladine, da se zave pravčasno vse resnosti našega položaja in ogromnosti podrobnega dela ter požrtvovalnosti vseh posameznikov, ki jo zahteva obramba naših narodnih meja. Cena knjige je tako neznatna, da jo zmore vsak.

Dr. Josip Valjavec, Italijansko-slovenski slovar. Cena: do konca novembra velja znižana subskripcijska cena K 3.80, od 1. decembra naprej pa navadna edna K 4.50 za vezan izvod. — Ta slovar, ki je ravnokar izšel v zalogi „Katoške Bukvarne“ v Ljubljani obsega nad 40.000 besedi, bogato frazeologijo in kratek imenik krstnih ter zemljepisnih imen. Tak slovar sta že delj časa pogrešali obe narodnosti, Slovenci in Italijani, ki imata posebno v naših južnih pokrajinah obilo stika med seboj. Slovar je sad dolgoletnega truda in je tudi v podrobnostih tako skrbno obdelan, da ne bo za doščal samo za vsakdanjo praktično rabo, temveč dobro služil tudi šolam in ljubiteljem slovstva. Kljub svoji obširnosti ima pa slovar kaj priročno obliko, ter je kot jezikovno tudi tehnično dovršen. Slovar vsestransko prav toplo priporočamo. Slovar se dobi tudi v Trstu v knjigarni Gorenjec & Co., Via Caserna 17 in pa v knjigarni F. H. Schimpff, Piazza della Borsa 12.

NESTLÉ-JEVA

Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na želodcu. Vsebuje pravo planinsko mleko. Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastopj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Išče se posojilo

na neobremenjeno posoestvo po 5000 K. Proda ali odda se ugodno za vsakega obrtnika in kmetovalca hiša in posoestvo na lepem. Priženitev za oba spola in za rojake iz Amerike sijajno. Pod šifro „Sreča 5000“ na upravništvo „Slov. Ilust. Tednika.“

Pozor!

50.000 parov čevljev. 4 pare čevljev za samo 9 K.

Vsed. plačilnih težkoč mi je naročilo več velikih tovarov, da popadam velik del čevljev globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej zaradi tega vsakomu 2 para moških in 2 para ženskih čevljev z zbitimi podplati, usnje rjavo ali črno, galoširano, jako elegantno, najnovejša fazona. Vilkost po šteč. Vsi 4 pari stanejo le 9 K. Razpošiljatev po povzetju

S. Urbach, eksped. hiša, Krakov 48. (Avstrija.) Zamenja dopustna, ali denar nazaj.

Grozno

visoke cene se plačujejo pogosto za moška in ženska sukna, česar se pa vsak zasebnik na popolnoma lahek način ubrani in sicer če direktno naroča sukna, kakor tudi vse platneno blago izključno le iz šlezjskega tvorniškega trga. Zahtevajte toraj, da se vam brezplačno pošlje moja jesenska in zimska kolekcija. Trgujem samo s prvovrstnim blagom Razpošiljalnica sukna Franc Šmid Jägerndorf No. 38., avstr. Šlezija.

Nadležne dlake

na obrazu in po rokah odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixov odstranjevalec dlak, popolnoma neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena piščica K 4.— zadošča. Razpošilja strogo diskretno Kés Dr. A. Rix, Laboratorium, Dunaj IX., Berggasse 17/0. — Zaloga v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jelenu“, parfimerija A. Kane in drogerija „Aria“.

Samo direktno pri tovarniški razpošiljalnici „SUDETIA“ Jägerndorf 49, Avstr. Šlezija kupite moško in žensko blago

kakor tudi šlesko platneno najboljše vrste po najnižjih tovarniških cenah.

Ostanki po čudno nizkih cenah! Zahtevajte vzorce! Mične sezijeke novosti!

Cenike, brošure, knjige itd. natisne elegantno in okusno ter najceneje Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Neverjetno poceni!! 710 kosov le K 3.75.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča precizijska anker ura z lepo verižico, točna za katero se jamči 3 leta, 1 moška svilen zavratnica, iz bele masivne pale jamčeno nezdroljive, 3 kosi finih žepnih robcev, 1 možki prstan z imitiranim dragim kamnom, 1 ustnik z imitiranim jantarom, 1 krasno žepno toaletno zrclo, momentni fotograf, 1 fin zobotrebek iz štirih delov, 1 ženska broška (novost), 1 par duble zlatih manšet, gumbov „Ideal“ s patentno zapono, 1 čudovito lep album za podobe obsežajoč različne podobe najlepše narave, ki morajo zadržati vsakogar, 1 čudovito lep ženski vratni coler iz orientalskih belih nezdroljivih biservov, 20 finih dopisnih predmetov in še 610 različnih predmetov, ki so v hiši jako koristni, vse skupaj z uro ki je sama vredna tega denarja, vseja le K 3.75. Razpošilja po povzetju Eksportna trgovina „L O U V R E“

F. WINDISCH, Krakovo šteč. M.23. Za neugajajoče se vrne denar.

POZOR! 80000 parov čevljev 4 pari čevljev za le 9.—

Zaradi plačilnih težkoč mi je naročilo več velikih tovarov, da popadam velik del čevljev globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej zaradi tega vsakomu 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, z zbitimi podplati rujavu usnje ali črno, jako elegantna najnovejša fazona velikost lt Nr. cm. Vsi 4 pari stanejo le K 9.—. Razpošiljatev po povzetju. I. Gelb, eksped. hiša. Novi Sandec 88. (Avstr.) Zamenja dopustna, ali denar nazaj.

Jabolka,

lepa namizna od 10 kg naprej po 12—40 v kg razpošiljam po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Andrej Oset, pos., Tolsti vrh pri Guštanju, Koroško.

1 kg sivega puljenega 2 K boljše 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; velefiniga 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivega 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsi puh 12 K. Najboljši češki nakupni vir!

Naročila od 5 kg naprej franko.

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okoli 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglatnicama, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitnim poste žnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglatnice 3, 350, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglatnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4 50, 5, 550 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13.— in 15.— Razpošilja se po pozetju, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej

Maks Berger, Dešenice šteč. 196/4. Češki les (Böhmerwald).

Nikakršen riziko, ker je zamenja dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

Modni salon M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam klobuke le najfinejše izvršbe. Žalni klobuki vedno na razpolago. Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Popolni šivalni stroj je le „Singerjev“

Dobi se samo s tem izveskom in po upravičenih naših zastopnikih Ljubljana, Sv. Petra cesta 4, Kranj, Glavni trg 119, Novomesto lekarna Bergman, Kočevje, Glavni trg 79.